

FJÄLLGÅRDEN

Hjärtat i Gräftåvallen

TEXT: BOSSE YMAN FOTO: JOACHIM LAGERCRANTZ

Systrarna Carola Ohlsson och Anneli Andrems levde en hektisk tillvaro, var och en på sitt håll. Carola drev en kinarestaurang i Helsingborg, medan Anneli var receptionist på HSB i Sundsvall. HSB hade en stuga i Gräftåvallen som hyresgäster och anställda kunde hyra för en semestervecka. Och systrarna blev så småningom ganska regelbundna gäster i stugan vid trädgränsen på Österfjället – Gräftåvallen var en perfekt plats att koppla av på inför en ny dust med vardagen och verkligheten.

Men med åren kändes det allt svårare för systrarna att lämna sitt semesterparadis. De hade blivit så gripna av miljön, att de börjat fundera över hur det skulle vara att bo så här jämt. Att bli bofasta på en fjällsluttning! Och när de strax efter fick höra att Fjällgården Gräftåvallen skulle säljas, slog de till. Tretton år senare finns de fortfarande kvar och ångrar inte sitt livsval.

– **DET ÄR DET BÄSTA VI GJORT**, bekräftar Carola. Hade det skett när vi var i 20-årsåldern hade det kanske inte blivit lika lyckat. Men är man kring de 40, så har man ju hunnit med att göra ett och annat. Visst är det jobbigt här också – arbetsdagarna kan bli väldigt långa, men det blir på ett annat sätt. Att driva Fjällgården Gräftåvallen blir en livsstil, ett sätt att leva. Och man får så enormt mycket tillbaka!

Carola låter som om hon hittat världens bästa jobb.

– Men tänk dig själv, säger hon. De människor du möter här i vardagen har längtat hit. De har semester och kommer för att ha det lugnt och skönt ett tag. Och de är glada och positiva när de kommer – inte en enda sur min! Det är enbart en tacksam uppgift att få möta människor i en sådan situation. Och att få göra det i den här miljön, med utsikt över fjället och hela Storsjöbygden, är bara fantastiskt!

Att säga att Fjällgården är hjärtat i Gräftåvallen är ingen

överdrift. Här äter man och umgås efter skidturen eller fjällvandringen. Här finns en liten matbutik och skiduthyrning. Det är här man hyr sin husvagnsplats och köper lektioner i skidskolan. Och det är här man har konferens – året runt tar Fjällgården emot grupper som vill arbeta i en avskild men kreativ miljö nästan på kalfjället. Skidliften ligger ett stenkast från anläggningen och det tar bara några minuter att vandra upp till kalfjället. Går man ända upp till toppen på 1.200 meter får man en extrem utsikt som belöning. När vädret är riktigt ser man både Klövsjöfjällen och Sonfjället, mitt i Härjedalen!

– Vårt fjäll är ju ovanligt barnvänligt, säger Anneli. Man får en riktig fjällkänsla, men det krävs varken strapatser eller jättepackning för att uppleva den. Och samma sak på vintern – vi bjuder inte på några svarta pister, men vi har de bästa barnbackarna i Bydalsfjällen!

VÄLKOMMEN TILL
GRÄFTAVÄLLEN

RESTAURANG
BUTIK

Men Fjällgården är också ett andra vardagsrum för alla stugägarna i Gräftåvallen – här finns omkring 500 stugor idag och fler lär det bli.

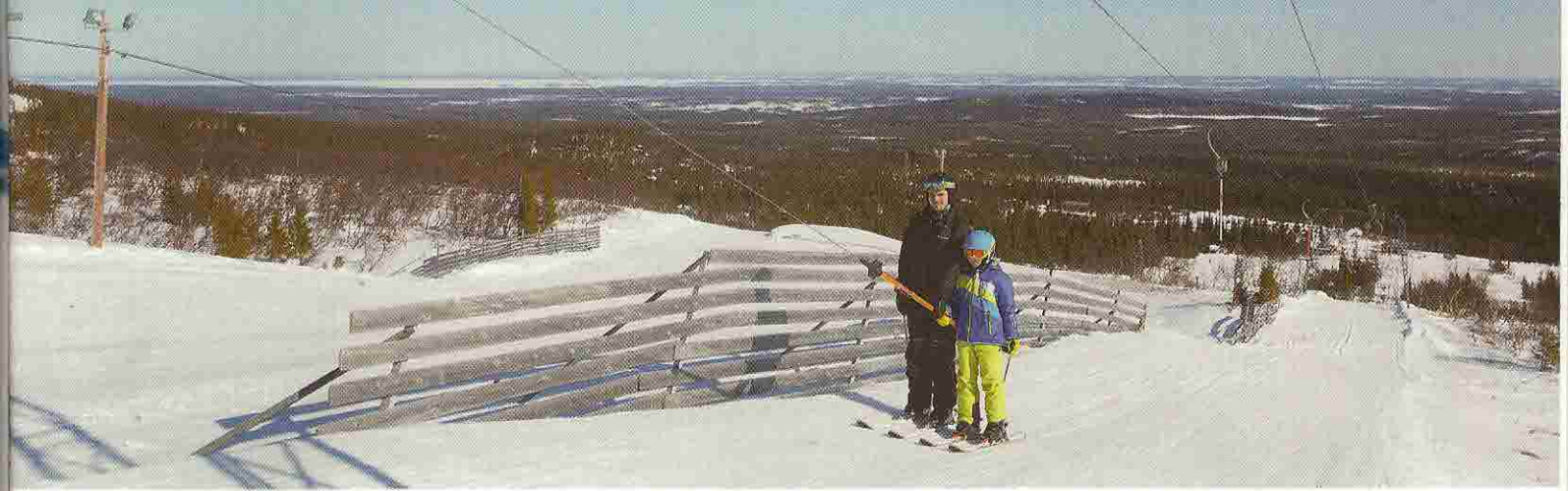
– Gräftåvallen är en plats som generation efter generation i en familj ständigt återkommer till. Och vi vill ju att alla ska känna sig hemma här, säger Carola. Vi lär känna varandra. Och vi vill att våra gäster ska känna att de får samma omsorg och mottagande som vi själva fick här som besökare. Det är sånt som skapar livskvalitet!

När vi besöker Fjällgården firar man Gräftåvallens dag – det är Stugägareföreningen som arrangerar den här familje-

dagen med aktiviteter för stora och små. Man kunde inte ha valt en bättre dag – vårsolen flödar över lift och pist och glada barnröster blandas med musiken i högtalarna. Många av besökarna tillhör givetvis stugägarfamiljerna, men en hel del har åkt från Östersund för en dag vid fjället.

– **VI LIGGER JU VÄLDIGT BRA TILL**, säger Carola. Det tar en timme och en kvart att ta sig från centrala Östersund till kalvfället här. På sommaren är ju Gräftåvallen en perfekt utgångspunkt för fiske, fjällvandring och faktiskt också bad – vi har en fantastisk fjällplaya vid Häggsåssjön, bara

någon kilometer från Fjällgården, med både sandstrand och gräsplan. Och sjön är långgrund och blir fort varm – det har hänt att vi kunnat bada redan i maj. Så Fjällgården är den naturliga utgångspunkten för all turism i området.

Carola och Anneli hoppas att fler ska upptäcka Gräftåvällens förtjänster under sommarhalvåret.

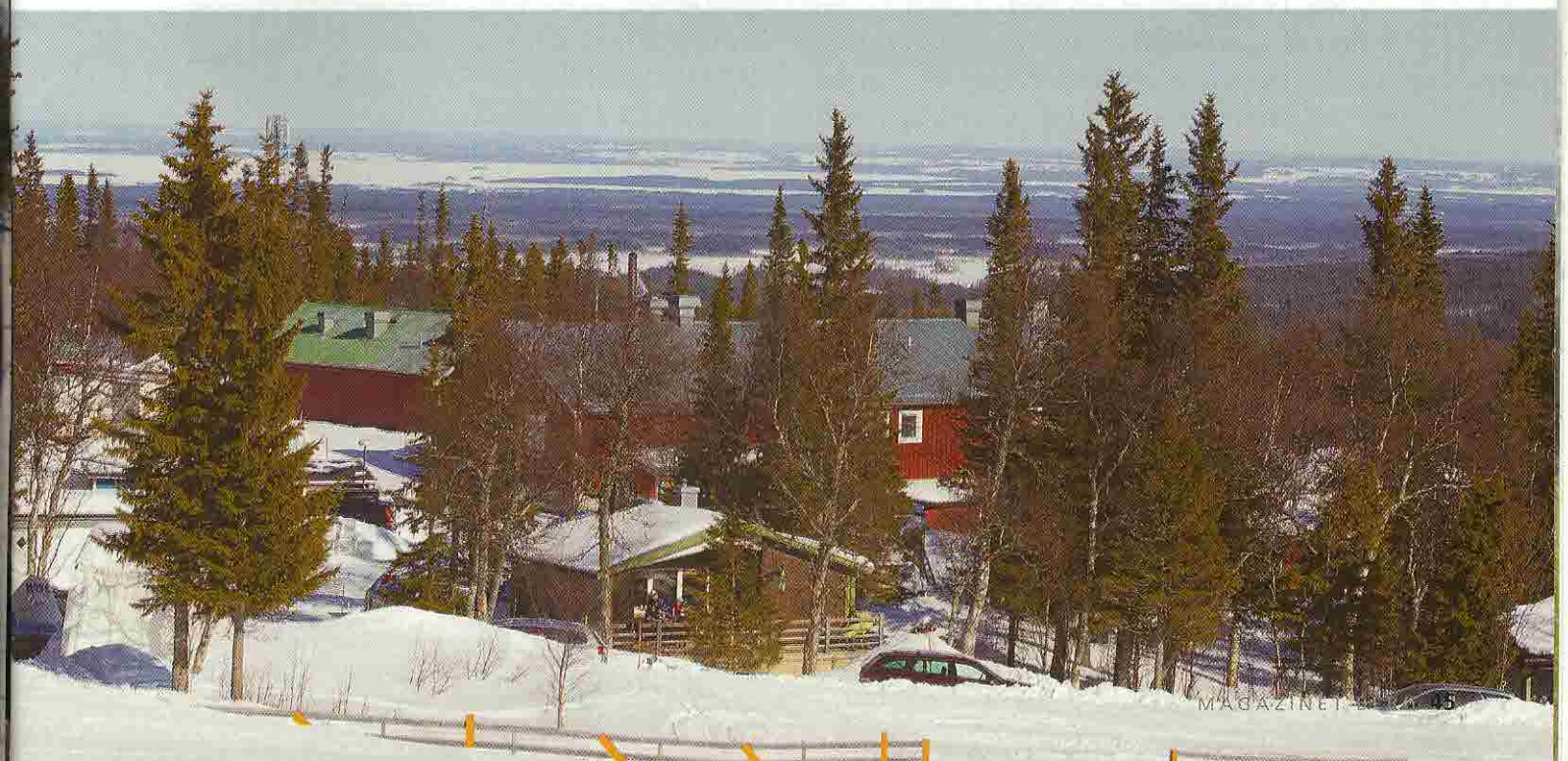
– Vi tycker att vi utgör en perfekt kombination med ett besök i Östersund. Då får man lite av bägge världarna.

Anneli och Carola försöker hitta på egna arrangemang för att fler ska leta sig hit. Fiolkursen i juli månad med spelmännen Lasse Sörlin och Mats Berglund blev en sådan

succé att den upphöjdes till återkommande och brukar locka till sig spelsugna människor från hela världen.

– Ett år deltog en kvinna från New York, berättar Carola. Hon var 45 år och hade levt hela sitt liv på Manhattan. Himlen hade under hela hennes liv bestått av små blå eller grå tårtbitar mellan skyskrapornas fasader. Nu såg hon himlavalvet i sin helhet för första gången och hon blev djupt berörd – och vi också!

Det är ju alla möten med människor som är det roliga med att driva Fjällgården Gräftåvallen – allt annat är bara bisysslor! ●

Spårprofil med stil

En av Gräftåvallens största tillgångar vintertid är det stora och välskötta spårsystemet för längdskidåkning. Alla vi möter tycks överens om en sak – hade det inte varit för Bengt Nyström, så hade spåren inte funnits idag!

Bengt har egentligen sin bostad på Frösön, men han skaffade tomt i Gräftåvallen redan 1977. Och sedan han fått sin stuga klar, tillbringar han och hans fru många dagar här vid Österfjället.

Bengt är pensionär med ett förflutet som VD för försäkringsbolaget Aktsam. Men även om jobbet varit krävande, så har han alltid ansett sig ha tid även för ideellt arbete, och gärna sådan som innebär verksamhet i det fria. Han hjälpte till med skidklubben i Stockvik när han bodde i Sundsvall och han var ordförande för Ovikens skoterklubb under 10 år. Men det här med skidspåren i Gräftåvallen började betydligt mera ostrukturerat.

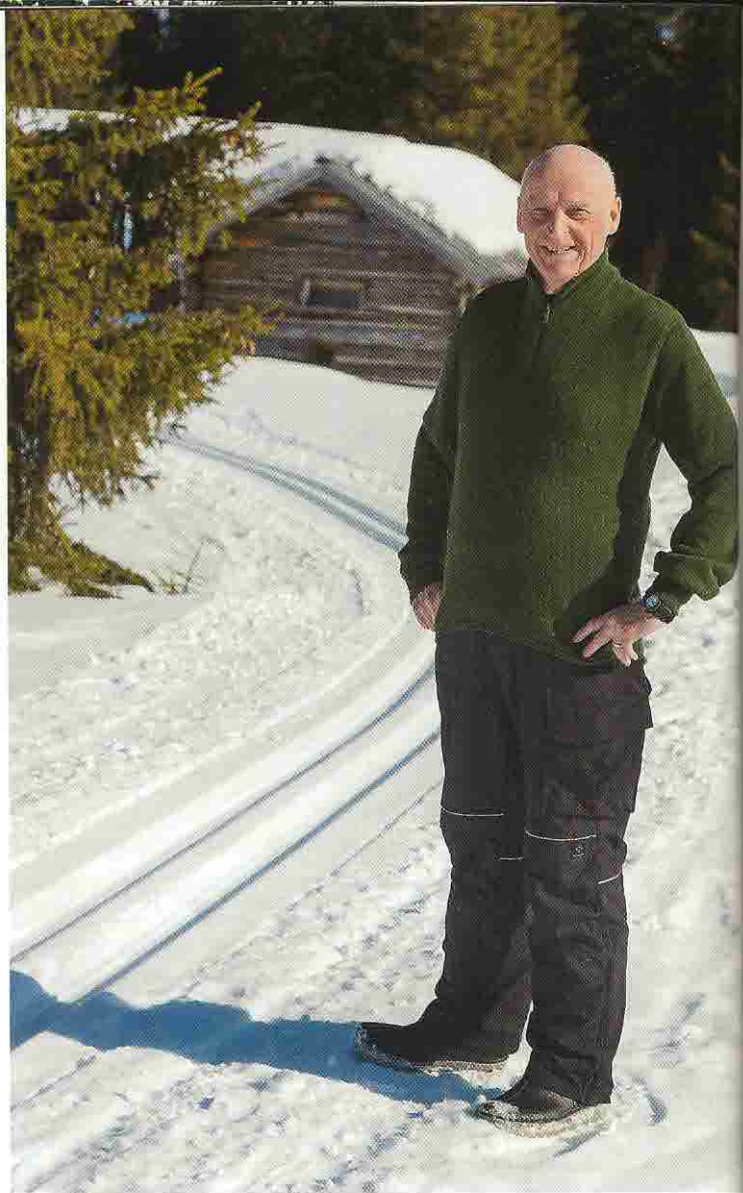
– När vi byggde fanns det nästan inga skidspår och de som fanns var i dåligt skick, berättar Bengt. Så när en av grannarna såg min skoter, frågade han om inte jag kunde lägga upp en liten slinga med skotern, så att de kunde åka skidor till fåbodarna i området.

Så blev det, och grannen var kanske nöjd med det, men inte Bengt – han tyckte att Gräftåvallen förtjänade bättre och köpte en begagnad spårsläde. Och sedan har det bara löpt på – Bengt har trollat fram avtal med markägarna och spårsystemet blev längre och längre. Och bättre och bättre.

– Till slut blev det hela så omfattande att det blev nödvändigt att bilda en skidklubb, berättar Bengt. På de nio år som gått sedan dess, har Gräftåvallens Skidklubb vuxit till 850 medlemmar – och målet är att nå 1.000! Det är jättekul att så många vill vara med och bidra!

I och med skidklubben finns det nu en ordnad ekonomi bakom skidspåren, och medlemmarna har verkligen fått valuta för medlemsavgiften.

– När vi startade hade vi ingenting, säger Bengt. Nu har vi tre skotrar och en pistmaskin, så vi kan hålla spåren i toppskick. Vi har kunnat anlägga ett elljusspår och vi har köpt in en mobil vallabod. Och vi har utbildat ett antal

vallacoacher som kan rycka in när det finns behov. Det är fantastiskt vad man kan åstadkomma när man hjälps åt!

Storgräftåns fåbodvall, som ägs av Bergs kommun, har blivit ett centrum för skidaktiviteter och det är i synnerhet för de skidåkande barnen som området kommit till. Samtidigt som vallen är en knutpunkt i spårsystemet, finns här massor av korta nybörjarslingor. Skidleken är ett annat av Bengts påfund som blivit succé.

– I vinter har vi haft hela 71 barn som har deltagit i vår ”Kvällspaning i Trollskogen”, berättar Bengt. Det är fantastiskt roligt. En kväll när vi hade mörkeråkning var det 26 ungar som deltog! Och här finns ju en grillplats som man kan samlas kring för att umgås.

Vad är det då som driver Bengt till att lägga ned så många frivilligtimmar till gagn för skidåkningen? Någon skidfanatiker verkar han inte vara.

– Jag har faktiskt åkt Vasaloppet, avslöjar han. Men anledningen är att jag vill att Gräftåvallen ska utvecklas för att vara fortsatt bra. Det är nog så enkelt som att det faktiskt är väldigt kul att göra något som andra har glädje av! ●